

denne Lov, og derfor mener jeg heller ikke, at der fra den Side kan gøres nogen berettiget Indvending mod den.

Der er imidlertid et andet Punkt, der stiller sig noget tvivlsomt for mig. Naar Forslaget gaar ud paa at oprette denne Aandssvageanstalt som en selvejende Stiftelse, er det for saa vidt rimeligt, som det har en fuldstændig Parallel i de to bestaaende Anstalter, der begge ere selvejende Institutioner. Det er jo en meget naturlig Tanke, at man vil fortsætte paa den Bane, man i saa Henseende er kommen ind paa. Men Sagen er, at man kan ikke oprette en selvejende Stiftelse, uden at have nogen, der vil oprette den. Staten kan ikke sige til en Embedsmand: Værst- artig, opret en selvejende Stiftelse, sørg for, at den bliver oprettet for de Penge, der ere bevilgede, sørg for, at der ingen Overskridelse bliver, og for, at Anstalten kan drives med det Tilskud for hver Elev, som nu en Gang gives. Det kan man ikke befale eller paalægge nogen at gøre; man maa have Folk, som ere villige til at gøre det. Nu viser Lovforslaget, at man tænker sig en Bestyrelse oprettet, og det er jo ogsaa ganske rigtigt. Men man kan ikke fremtrylle en Bestyrelse; der maa være nogle Personer, som ere villige til at overtage Hvervet med den Forpligtelse at sørge for, at Anlægssummen ikke bliver overskreden, og for, at Driften sker saaledes, at der intet Underskud bliver. Jeg gaar ud fra, at den højtærede Minister har Personer, som ere villige til at overtage dette Hverv, og det maa vel ogsaa være underforstaaet, at hvis det, trods al anvendt Omhu fra Bestyrelsens Side, skulde vise sig, at Summen ikke slaar til i den ene eller anden Retning, vil man ikke være afskaaren fra at kunne erholde yderligere Tilskud fra Staten. Dette er imidlertid ikke oplyst, og det vilde maaske heller ikke være rigtigt at oplyse det i Motiverne, men jeg forudsætter, at Ministeren vil kunne give os disse Oplysninger, som jo dog maa have, fordi Lovforslaget ellers let kan blive et dødt Bogstav. Naar man ikke har Personer, der ere villige, vil det Udtryk, som staar i § 1, at der bliver at optage et saadant Laan, være urigtigt. Der bør da kun staa: „kan blive“ eller: „Staten kan garantere“, hvis nogen vil optage Laanet mod denne Garanti. Men, som sagt, jeg gaar ud fra, at Ministeren ikke er i Tvivl om, at han nok skal finde Personer, som ere villige til at overtage Bestyrelsen paa de Vilkaar, som Lovforslaget opstiller, og derved realisere Tanken. I alt Fald

ville vi kunne få Oplysninger herom senere. I Henhold til disse Bemærkninger skal jeg i det hele anbefale Lovforslaget som et Forslag, hvortil der virkelig er Trang, og som et Skridt i Retning af det, som Staten nu en Gang har paataget sig, nemlig om ikke direkte, saa dog indirekte at drage den tilbørlige Omsorg for de aandsvage. Hermed skal jeg anbefale Forslaget paa det bedste.

Madsen-Mygdal: Jeg kan slutte mig til den ærede foregaaende Talers Udtalelser angaaende Trangen til en Anstalt som den, der omhandles i dette Lovforslag. Det er jo en beklagelig Kendsgerning, at Antallet af de aandsvage stiger i en foruroligende Grad, hvorom de aarlige Beretninger fra Aandssvageanstalterne afgive talende Vidnesbyrd, ligesom ogsaa Bemærkningerne til det foreliggende Lovforslag indeholde gode Oplysninger i saa Henseende. Det er jo ikke ret mange Aar siden, vi fandt det nødvendigt at oprette en helt ny Anstalt i Jylland, oven i Købet for et stort Antal Alumner, nemlig 700, og efter at denne Anstalt har bestaaet blot nogle faa Aar, ere alle Pladserne nu besatte, ja ikke blot det, men Tallet, som begge Anstalterne vare beregnede paa, er allerede overskredet. Vi have oprettet Anstalter for et Tal af 1,580 Alumner, men der findes allerede nu 1,605, og derforuden er der henved 300 paa Ekspektancelisten; denne er stegen i de sidste Aar meget stærkt, nemlig fra 33 for to Aar siden til mellem 200 og 300 nu, maaske 300, naar vi komme til Udgangen af dette Aar. Alt dette taler i høj Grad for, at der er stærk Trang til en saadan Anstalt. Maaske kunde der endda være Grund til at gaa noget videre end Lovforslaget, og i saa Henseende kan jeg slutte mig til, hvad den ærede foregaaende Taler har sagt. Det kan være sandsynligt, at vi i Løbet af forholdsvis kort Tid kunne blive nødte til at gaa videre, saa at vi enten maa udvide de nu bestaaende Anstalter eller den, som her paataenkes, eller oprette en helt ny paa et andet Sted i Landet. Men paa den anden Side kan det ogsaa være rigtigt at se Tiden an og altsaa ikke gaa videre end til, hvad der her er foreslaaet.

Med Hensyn til Stedet, hvor det foreslaas, at den ny Anstalt skal ligge, nemlig Ribe, vil jeg gerne tillade mig et Par Bemærkninger. Det kunde være ret naturligt, da vi nu have en større Anstalt eller et større Komplex af Anstalter paa Sjælland,